Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2013, ECLI:CZ:NS:2014:TPJN.301.2013.1

Číslo: 15/2014

Právní věta:

I. Pro naplnění znaku spočívajícího v přechovávání pro vlastní potřebu ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe, aniž by ji pachatel musel mít přímo při sobě. Přechováváním „pro vlastní potřebu“ se rozumí určení takové látky pro osobní spotřebu, tedy výhradně pro pachatele tohoto trestného činu a nikoho jiného. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou.

Za „množství větší než malé“ ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zák. je třeba obecně považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta.

Orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících jsou uvedeny v příloze k tomuto stanovisku. Při závěru o naplnění uvedeného znaku je třeba podpůrně zohlednit, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiné skutečnosti ovlivňující míru ohrožení života nebo zdraví uživatele.

II. U látek uvedených v § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů, ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb., a v příloze č. 1 k tomuto vládnímu nařízení se za „množství větší než malé“ pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví.

III. Pokud množství omamné a psychotropní látky u pachatele, který přechovával takovou látku pro vlastní potřebu, nedosáhne „množství většího než malého“, půjde při splnění ostatních zákonných znaků o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť neoprávněně přechovával v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 13.03.2014

Spisová značka: Tpjn 301/2013

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy

Předpisy: § 283 tr. zákoníku
§ 284 tr. zákoníku
§ 285 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

sp. zn. Tpjn 301/2013

Stanovisko
trestního kolegia Nejvyššího soudu

k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku).

I. Pro naplnění znaku spočívajícího v přechovávání pro vlastní potřebu ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe, aniž by ji pachatel musel mít přímo při sobě. Přechováváním „pro vlastní potřebu“ se rozumí určení takové látky pro osobní spotřebu, tedy výhradně pro pachatele tohoto trestného činu a nikoho jiného. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou.

Za „množství větší než malé“ ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku je třeba obecně považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta.

Orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících jsou uvedeny v příloze k tomuto stanovisku. Při závěru o naplnění uvedeného znaku je třeba podpůrně zohlednit, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiné skutečnosti ovlivňující míru ohrožení života nebo zdraví uživatele. >1<

II. U látek uvedených v § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů, ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb., a v příloze č. 1 k tomuto vládnímu nařízení se za „množství větší než malé“ pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví.

III. Pokud množství omamné a psychotropní látky u pachatele, který přechovával takovou látku pro vlastní potřebu, nedosáhne „množství většího než malého“, půjde při splnění ostatních zákonných znaků o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť neoprávněně přechovával v malém množství pro svoji potřebu

omamnou nebo psychotropní látku.

O d ů v o d n ě n í :

Předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu podle § 21 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, navrhl, aby trestní kolegium Nejvyššího soudu zaujalo stanovisko k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku).

Tento návrh učinil předseda kolegia na základě uvážení významu předložené otázky pro současnou rozhodovací praxi soudů s ohledem na to, že Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 13/12, ze dne 23. 7. 2013, zrušil ustanovení § 289 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“, a to dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. Současně zrušil ustanovení § 2 a přílohu č. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb. Z této skutečnosti plyne potřeba sjednotit rozhodovací činnost soudu – judikaturu v otázce výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících. V důsledku uvedeného rozhodnutí totiž takříkajíc obživly i judikáty vydané před vydáním citovaného nařízení, které však mohou být rozporné s pozdější judikaturou, která již vycházela z tohoto nařízení vlády. Na tuto okolnost poukázal i předseda a další členové velkého senátu.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu si před zaujetím stanoviska vyžádalo podle § 21 odst. 3 zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření od Ministerstva spravedlnosti České republiky, Ministerstva vnitra České republiky, Nejvyššího státního zastupitelství, předsedů vrchních a krajských soudů, právnických fakult v Praze, v Brně, v Plzni a v Olomouci, Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, Ústavu státu a práva Akademie věd České republiky a České advokátní komory. Dále byly požádáni o vyjádření Národní protidrogový koordinátor při Úřadu vlády ČR, Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Úřad vlády ČR – Odbor protidrogové politiky – Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Ministerstvo zdravotnictví ČR (IOPL), Národní protidrogová centrála Policejního prezidia ČR, Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, SNN České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, SANANIM, o.s., a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Spolu se žádostí o vyjádření jim zaslalo návrh stanoviska. Z těchto institucí se vyjádřily Nejvyšší státní zastupitelství v Brně, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Krajský soud v Českých Budějovicích, Úřad vlády ČR – Odbor protidrogové politiky – Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti.

Nejvyšší státní zastupitelství v Brně zdůraznilo ve svém vyjádření k právní větě pod bodem I. jako racionální argumentaci k redukci stanoveného výchozího množství u níže uvedených a zároveň nejrozšířenějších omamných a psychotropních látek. V případě kanabinoidů jsou vzájemně porovnávané hodnoty kvantitativně neslučitelné. Do 31. 12. 2009 soudy považovaly za množství větší než malé – v souladu s poznatky lékařské vědy – 0,3 gramu THC. Lze si tedy položit otázku, k jakým podstatným změnám v poznatcích lékařské vědy došlo od 1. 1. 2010, jestliže od tohoto data činí množství větší než malé 1 gram THC, resp. 1,5 gramu THC, tj. pětinásobně více. Pokud bylo úmyslem zákonodárce projevit určité zmírnění represe nedovoleného nakládání s kanabinoidy, našel adekvátní odraz v privilegovaných skutkových podstatách trestných činů podle § 284 odst. 1 trestního zákoníku a § 285 trestního zákoníku. Nařízení vlády však takto zákonodárcem nastolené rozvolnění trestní represe dále umocnilo, a to v rozporu s úlohou vlády pouze odvozeného normotvůrce, jak konstatoval Ústavní soud. Fakticky došlo k dvojímu zmírnění trestní represe v oblasti kanabinoidů, aniž by pro to byl založen věcný argument. Potřeba redukce hodnot oproti zrušenému nařízení vlády zesiluje o to více, pokud se konzumace kanabinoidů v tuzemských

podmínkách citelně rozmáhá, čemuž odpovídají také poznatky ze zprávy Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost o stavu drogové problematiky v Evropě za rok 2012. Nepřesné stanovení hodnot u kanabinoidů vynikne ve srovnání s minimální hranicí obsahu THC u marihuany a hašiše. Třebaže objektem trestného činu podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku je ochrana společnosti před nedovoleným nakládáním s kanabinoidy, hodnoty stanovené zmiňovaným nařízením vlády nedůvodně upřednostňují látku THC, je-li obsažena v marihuaně, oproti THC v hašiši, a to výrazně (srov. 1 gram oproti 1,5 gramu THC). Uvedený rozdíl není zdůvodněn, přestože chemicky a zejména juristicky (ve smyslu zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách) jde o látku identickou. Pokud trestní kolegium Nejvyššího soudu shledá přesvědčivé argumenty pro setrvání na výše naznačeném dvojitém rozvolnění trestní represe v oblasti kanabinoidů, zřejmě by mělo dojít k redukci minimálního množství THC v případě marihuany, a to alespoň na hodnotu zakotvenou u hašiše. Tímto se zmírní důsledky dříve nastoleného rozvolnění trestní represe. Odvozené použití výchozí hodnoty množství většího než malého pro stanovení rozsahů drogové trestné činnosti ukazuje nutnost zpřísnění postihu ke kanabinoidům, zejména při zohlednění trendu rozvoje velkokapacitních pěstíren konopí umožňujících neomezenou produkci uvedené drogy průmyslovým způsobem. Obdobný závěr lze vztáhnout k omamné látce kokain. Co se týče metamfetaminu jako jedné z nejrozšířenějších drog na území České republiky, návrh stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu správně upozorňuje, že k podstatnému nárůstu množství většího než malého nedošlo. Přesto i v tomto případě se lze domnívat, že uvedené množství by mělo být oproti zrušené příloze vládního nařízení přehodnoceno. Nárůst této hodnoty ve srovnání s dřívější praxí je sice jen mírný (0,6 gramů, resp. 0,72 gramu oproti původní hodnotě 0,5 gramů metamfetaminu), avšak ani pro to nezaznívá věcný argument. Je možné se přiklonit k vyjádření Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, že i produkce metamfetaminu je gradující a trend spočívá v zdokonalování a intenzifikaci výroby. Z tohoto důvodu se zdá být přiléhavější návrat k předchozí hodnotě účinné látky metamfetaminu, tj. na 0,5 gramu.

Lze přisvědčit názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu, že ačkoli nález Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013 sp. zn. Pl. ÚS 13/12 zrušil zmocňovací ustanovení § 289 odst. 2 trestního zákoníku k vydání nařízení vlády ke stanovení, jaké je množství větší než malé i u jedů, ponechal nedůsledně v platnosti § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., a proto nezbývá než se zabývat i tímto pojmem ve vztahu k nakládání s jedy. Souhlasíme, že vymezení „množství větší než malé“ se u jedů přebírá z nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kdy se za něj pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví. Protože právní věta pod bodem II. návrhu stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu rozšiřuje záběr posuzované problematiky i mimo pojem „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících, bylo by vhodné dát do názvu předmětu tohoto stanoviska i odkaz na jedy. Dále ve srovnání s omamnými a psychotropními látkami a přípravky je obsahujícími se u jedů prosazuje volnější vymezení [nikoli prostřednictvím stanovených hodnot v tabulkách], které vyžaduje odborné zkoumání k působení daného jedu na zdraví lidského organismu, přičemž je třeba určit prahové množství jedu v hmotnostních nebo objemových veličinách, které je způsobilé vyvolat poškození zdraví, tedy podřazením stanovit naplnění znaku „množství větší než malé“. Zatím se nepodařilo – a bude tomu nadále, přebírá-li se stejný přístup – dosáhnout deklarovaného potenciálu stanovení a tím pádem také sjednocení uvedených hodnot, jako u omamných a psychotropních látek, chybí-li u jedů i rozhodovací praxe vyšších soudů.

K právní větě pod bodem III. stanoviska neuplatnilo Nejvyšší státní zastupitelství žádné připomínky.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci úvodem samotných připomínek konstatuje, že principy, z nichž vychází právní věta navrhovaného stanoviska, pokládá za věcně správné. Navrhované stanovisko představuje shrnutí nejdůležitějších bodů judikatury k této otázce z období před 1. lednem 2010, přičemž reaguje na některé změny, ke kterým od té doby došlo v oblasti právní úpravy

i poznání drogové problematiky jako celku. Podle jejich názoru ovšem není zcela vhodné, aby součástí stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu byla tabulka s orientačními hodnotami „množství většího než malého“ pro jednotlivé OPL, a to z několika důvodů. Jednak by stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu měla mít v zájmu sjednocování rozhodovací činnosti soudů spíše obecnější charakter, nikoliv charakter technické normy, jakou mělo např. nařízení vlády č. 467/2009 Sb. Pokud trestní kolegium pokládá za vhodné vyjádřit se ke konkrétním hodnotám OPL, jež by orientačně mohly znaku „množství větší než malé“ odpovídat, bylo by podle jejich názoru vhodnější učinit tak odkazem na dokument jiného orgánu (např. na tabulku, obsaženou ve zrušeném nařízení vlády, na tabulky, obsažené v interních předpisech státního zastupitelství či policie, apod.), jak to činilo rozhodnutí Nejvyššího soudu, publikované pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr. Nelze také přehlédnout, že situace na drogové scéně nejen v ČR je velmi dynamická. Objevují se stále nové látky s psychoaktivními účinky, obdobnými účinkům OPL, „tradiční“ OPL jsou modifikovány tak, aby měly podstatně vyšší obsah účinné látky, než bylo dosud obvyklé (příklad hydroponně pěstovaného konopí), atd. To vše, společně s již uvedenými důvody, povede podle jejich názoru k neustálému tlaku na úpravy tabulky orientačních hodnot [tím spíše, že tabulka by stejně jako ve zrušené části nařízení vlády patrně měla naplnění znaku „množství větší než malé“ vázat na splnění kritéria určité minimální hmotnosti směsi s účinnou látkou a zároveň určité minimální hmotnosti (obsahu) účinné látky ve směsi].

Krajský soud v Českých Budějovicích považuje za žádoucí přijetí stanoviska k výkladu pojmu „množství větší než malé“ z důvodu principu právní jistoty, předvídatelnosti právního řádu a seznatelnosti rozhodnutí. Přijetí tohoto stanoviska k výkladu pojmu „množství větší než malé“ pak je významné nejenom z hlediska skutkové podstaty trestného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 tr. zákoníku, ale také pro stanovení jednotného výkladu pro pojmy „většího rozsahu, značného rozsahu a velkého rozsahu“ zejména u trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku, pro jehož kvalifikované skutkové podstaty je uvedený pojem východiskem pro stanovení jejich rozsahu (trestné činnosti). Za žádoucí považuje také krajský soud přijetí uvedeného stanoviska v otázce způsobu držení omamné a psychotropní látky v navrhované formě, tedy se závěrem, že po formální stránce je naplňována skutková podstata trestného činu podle § 284 tr. zákoníku i tehdy, aniž by pachatel musel mít tuto omamnou a psychotropní látku přímo při sobě. Akceptovat také lze formulaci uvedeného stanoviska v právní větě pod bodem I. ve formálním i obsahovém vymezení pojmu tzv. „spotřební držby“. Proto krajský soud vyjadřuje souhlasné stanovisko s navrhovaným zněním právních vět pod bodem I. a II. K právní větě pod bodem III. krajský soud také vyjadřuje souhlasné stanovisko s navrhovaným zněním, přičemž poukazuje na rozdílnou rozhodovací praxi okresních soudů v obvodu Krajského soudu v Českých Budějovicích. Některé okresní soudy v případě neprokázání přechovávání omamné a psychotropní látky pro vlastní potřebu z hlediska jejího množství, tedy „v množství větší než malém“, rozhodují o zproštění obžalovaného podané obžaloby, jakkoli by správně měl být žalovaný skutek postoupen příslušnému správnímu orgánu k posouzení, zda se nejedná o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Úřad vlády ČR – Odbor protidrogové politiky – Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti ve svých připomínkách uvedl, že drogová politika jako taková má omezenou účinnost v řešení drogového problému. Drogová politika, zejména represe, způsobuje nežádoucí následky. Účinným řešením je snižovat negativní dopady užívání drog a drogových politik, zejména represe. Je potřeba dbát na to, aby nedošlo k přepínání represe, neboť ta má tendenci dominovat při hledání řešení na úkor jiných typů intervencí. Řešení motivované co nejnižšími negativními zdravotními a sociálními dopady není liberalizační. Neexistují důkazy o účinnosti represivních opatření. Vyšší míra represe a nezákonnosti držených množství drog vede k veřejným zdravotním škodám, které jsou dány vyšším podílem skryté části problémových uživatelů drog a závislých. Z toho pramení nižší a

pozdější kontakt s pomáhajícími službami a vyšší míra výskytu zdravotních následků užívání drog. Obecně platí, že nezákonnost drog zvyšuje jejich cenu, což vede uživatele spíše k injekční aplikaci (namísto kouření nebo „šňupání“), aby tak maximálně využili možnosti omezené nabídky. Sám přechod na injekční užívání je celosvětově spojen s většími zdravotními riziky. Vyšší kriminalizace držení drog může například vést k tomu, že injekční uživatelé drog se často uchylují k injekční aplikaci ve spěchu a hygienicky rizikových podmínkách, čímž se zvyšuje nebezpečí šíření krví přenosných nákaz jako je HIV/AIDS a virové hepatitidy. Jakékoli krátkodobé omezení prodeje drog v důsledku intenzivních policejních akcí může být vyváženo následnými negativními dopady v oblasti veřejného zdraví. Snižuje se kontakt s preventivními a léčebnými službami. Dalším zdravotním rizikem spojeným s užíváním drog je předávkování. Obecně lze říci, že vyšší míra represe se může promítnout ve zvýšení veřejných zdravotních rizik prostředí, ve kterém dochází k užívání drog. Limitní množství drog pro účely prosazování práva jsou stanovena v řadě zemí, i když v právních systémech a principech jednotlivých zemí existují značné rozdíly. Nicméně se zdá, že napříč zeměmi nevychází stanovené limity z žádných důkazů či doložitelných postupů. Např. v Rakousku jsou snad prahové hodnoty nastaveny po konzultaci pouze s jediným akademickým funkcionářem. Existují paradoxní a neodůvodnitelné situace jako: v České republice je hmotnostní limit u heroinu vyšší než u kokainu, zatímco v jiných zemích je tomu naopak, a to několikanásobně. V Litvě je práh pro osobní držení hašiše téměř stejný jako u kokainu apod. Zdá se, že tyto diskrepance jsou způsobeny různou mírou užívání různých látek v různých zemích, např. vysoká míra užívání kokainu ve Španělsku byla důvodem pro vyšší limit u kokainu než u extáze. Všeobecně však je možno konstatovat, že při stanovení limitů se národní vlády a autority neřídí vědeckými důkazy nebo postupy. To platí také pro změny limitů, ke kterým v různých zemích dochází (viz poslední pokus Policie ČR a Ministerstva vnitra snížit limity u pervitinu a konopných drog v nařízení vlády č. 467/2009 Sb. ještě předtím, než jej zrušil Ústavní soud). Existuje také značná nekonzistence u stanovení limitů pro pěstování rostlin konopí pro vlastní potřebu a stanovení konopí jako drogy, např. ve zrušené části nařízení vlády č. 467/2009 Sb. byl limit pro marihuanu 15 g, zatímco v nařízení vlády č. 455/2009 Sb., které se týká limitních množství rostlin a hub obsahujících OPL, je limitní počet rostlin konopí 5 kusů, což může znamenat až několik stovek gramů konopné drogy. Podobná diskrepance existuje např. také v Belgii. Ke všem těmto připomínkám je třeba přihlédnout při formulaci stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu.

Nálezem pléna Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 13/12, bylo zrušeno dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů ustanovení § 289 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „tr. zákoník“), ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“. Současně pozbyly platnosti ustanovení § 2 a příloha č. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů, ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb. (dále jen „nařízení vlády č. 467/2009 Sb.“). Návrh na zrušení zbývajících částí ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku byl odmítnut. Nález byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 23. 8. 2013 pod č. 259/2013 Sb. K odůvodnění tohoto nálezu Ústavní soud uvedl, že normotvorná kompetence prostřednictvím vládních nařízení je samostatnou nařizovací pravomocí podle čl. 78 Ústavy. V takovém případě je vláda oprávněna vydávat nařízení k provedení zákona a v jeho mezích a nepotřebuje k tomu žádné zvláštní zmocnění parlamentu. Ovšem v souladu se zásadami demokratického právního státu je možné i výslovné zmocnění vlády k vydání nařízení. V takových případech platí ústavní podmínka, že rámcové upřesnění takového zmocnění musí být přímo v zákoně [srov. nález ze dne 21. 12. 1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93, (N 1/1 SbNU 1; 14/1994 Sb.)]. Pokud se s vydáním nařízení vlády nepočítá, zákon mlčí (což však nemusí znamenat, že nelze k provedení zákona a v jeho mezích nařízení vlády vydat). V každém případě nařízení vlády nemůže vybočit ze zákonných mezí – nemůže být praeter legem – a musí se držet v mezích zákona, které jsou buď vymezeny výslovně anebo vyplývají ze smyslu a účelu zákona (nález ze dne 29. 4. 1998, sp. zn. Pl. ÚS 43/97, /N 48/10 SbNU 319; č. 119/1998 Sb./, nález ze

dne 14. 2. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 45/2000, /N 30/21 SbNU 261; č. 96/2001 Sb./). Zcela volnou úvahu exekutiva nikdy nemá i proto, že je vždy omezena Ústavou, mezinárodními smlouvami a obecnými právními principy [nález ze dne 25. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 17/95, (N 67/4 SbNU 157; č. 271/1995 Sb.)].

Jak dále Ústavní soud zdůraznil, přísluší-li normotvorná pravomoc jinému orgánu, tak vláda není oprávněna k jejímu výkonu na podkladě čl. 78 Ústavy [nález ze dne 8. 3. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 50/04, (N 50/40 SbNU 443; č. 154/2006 Sb.)]. Jedná se o klíčovou otázku dělby moci mezi mocí legislativní a exekutivní v oblasti normotvorné. Ani zákonodárce formou obyčejných zákonů tuto pravomoc nevytváří. Principu dělby moci naopak odpovídá, že ústavní rozhraničení pravomoci stanoví limity jak orgánům moci výkonné, tak moci zákonodárné [nález ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 52/03, (N 152/35 SbNU 117; č. 568/2004 Sb.)]. Z pojmu právního státu, jenž nachází své ústavní zakotvení v čl. 1 Ústavy, vyplývá totiž princip, že ani zákonodárce ani exekutiva nemohou s formami práva, tj. s prameny práva, nakládat libovolně, nýbrž se musí řídit hledisky ústavodárce, jakož i hledisky dalšími, zejména transparentnosti, přístupnosti a jasnosti [nález ze dne 23. 5. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 24/99, (N 73/18 SbNU 135; č. 167/2000 Sb.)].

Uvedené zásadní stanovisko přitom rozhodně není v tuzemském konstitucionalismu ničím novým. Již v počátcích budování demokratické republiky v tuzemsku bylo konstatováno, že zákonodárný akt obsahující vpravdě delegaci zákonodárné moci na vládu by měnil ústavní listinu tím, že by k ní připojil dosud neobsaženou výhradu, že moc zákonodárnou vykonává Národní shromáždění jen potud, pokud ji nedelegovalo na vládu (srov. nález Ústavního soudu Československé republiky ze dne 7. 11. 1922, č. j. úst. 120/22-2/10, in: Úřední list republiky Československé 1922: 284, 5605-5608).

Z toho tedy podle názoru Ústavního soudu plyne, že ústavní vymezení odvozené normotvorby exekutivy musí být vydáno oprávněným subjektem, nemůže zasahovat do věcí vyhrazených zákonu a musí být zřejmá vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný standard, musí být tedy otevřen prostor pro sféru nařízení. Nařízení vlády tedy podobně jako jiný podzákonný předpis může toliko podrobněji konkretizovat problematiku upravenou v základních rysech již samotným zákonem [srov. nález ze dne 14. 2. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 45/2000 (N 30/21 SbNU 261; č. 96/2001 Sb.), nález ze dne 16. 10. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 5/01 (N 149/24 SbNU 79; č. 410/2001 Sb.), nález ze dne 11. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 3/95 (N 59/4 SbNU 91; č. 265/1995 Sb.) aj.].

Ústavní soud vnímá rozdíl ve vyjádření zásady nullum crimen sine lege v čl. 7 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), který evidentně našel výraz nejen ve formálně benevolentním přístupu Evropského soudu pro lidská práva v otázce, co vše lze považovat za zákon, ale v posuzovaném případě i ve vyjádření Senátu Parlamentu České republiky. Ten totiž očividně termíny zákon a právo směšuje. Ostatně v návaznosti na vlastní právní úpravu, resp. její absenci, lze vysledovat v dané oblasti ve státech Rady Evropy různá legislativní řešení. Ústavní soud ovšem i při vázanosti Úmluvou je povinen dávat přednost úpravě základních práv a svobod v jejich tuzemském pojetí, pakliže poskytují vyšší standard ochrany. Nota bene, pokud tím má být reflektována úprava Ústavy samotné (srov. též rozhodnutí německého Spolkového ústavního soudu sp. zn. 2 BvR 2236/04 ze dne 18. 7. 2005).

Mezi hledisky ústavního vymezení odvozené normotvorby exekutivy figuruje i zákaz zasahovat do věcí vyhrazených zákonu, jak bylo vyloženo výše. Ústavní soud přitom v minulosti v souvislosti s právní úpravou jiné oblasti vyložil, že nelze připustit, aby se sféra ochrany základních práv a svobod dostala pod pravomoc moci výkonné, která k tomu není oprávněna [nález ze dne 10. 7. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 35/95 (N 64/5 SbNU 487; č. 206/1996 Sb.)]. Vymezení, které jednání je trestným činem, je podle čl. 39 Listiny svěřeno toliko zákonu, k jehož vydání je podle čl. 15, čl. 41 odst. 1, čl. 45 – 48 Ústavy kompetentní toliko Parlament. Směšování pojmů zákon a právo, jež bylo zmíněno výše, je tedy v podmínkách České republiky v oblasti základních práv a svobod vyloučeno.

Právě s ohledem na to, že ústavodárce svěřil kompetenci k vymezení skutkové podstaty trestného činu výhradně zákonu, vyloučil tím v jiných případech možnou a žádoucí sekundární úpravu věcí nepředvídatelných v momentu přijetí zákona, podléhající častým změnám, podrobnostem zejména technicistního charakteru, kdy zákonný základ může obsahovat jen to nejpodstatnější (srov. Vopálka, V. Prameny správního práva, in: Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 70).

Napadená úprava přitom ani zcela nenaplňuje zásadu, podle které musí být zákon, na který odkazuje čl. 39 Listiny, formulován s dostatečnou mírou určitosti pro své adresáty (lex certa). Jak dokládá aplikační praxe, nová úprava, tak jako ta minulá, potřebuje následné dotvoření skrze výklad provedený mocí soudní při rozhodování o konkrétních případech (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 10. 2010, sp. zn. 8 Tdo 830/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, aj.). Derogací tak znovu mohou nabýt významu dřívější judikáty přiměřeně definující malé a větší než malé množství psychotropní látky [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000, (in: Právní rozhledy, 2000, č. 10, s. 469) rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 2 Tz 203/99, (in: Soudní judikatura, 2000, č. 5, IV-13) rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, aj.], případně pro ranou fázi přípravného řízení i orientační tabulky orgánů veřejné žaloby, tak jak byly vymezeny např. v příloze 2 již zrušeného pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně ze dne 29. 1. 2008, č. 1/2008. Z ústavněprávního hlediska proto není zapotřebí přijetí nové právní úpravy, ledaže k ní bude chtít zákonodárce přistoupit v souladu se zde vyloženými principy.

Ze shora vyložených důvodů dospěl Ústavní soud k závěru, že je ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“ v rozporu s čl. 39 Listiny, ve spojení s čl. 78 Ústavy, a proto je podle § 70 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění zákona č. 48/2002 Sb., zrušil. Protože neshledal relevantní důvod pro odklad derogace, tak rozhodl o zrušení dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. Současně bylo v souladu s ustanovením § 70 odst. 3 zákona o Ústavním soudu vysloveno, že nařízení vlády č. 467/2009 Sb. pozbývá platnost v ustanoveních, která byla vydána na základě zrušené části napadeného zákonného ustanovení [srov. nález ze dne 30. 11. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 5/94 (N 59/2 SbNU 155; č. 8/1995 Sb.), nález ze dne 11. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 3/95 (N 59/4 SbNU 91; č. 265/1995 Sb.), nález ze dne 24. 1. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 42/2000 (N 16/21 SbNU 113; č. 64/2001 Sb.)].

Z uvedeného nálezu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl ÚS 13/12, tedy vyplývá, že Ústavní soud nepředpokládá přijetí nové právní úpravy, ledaže k ní bude chtít zákonodárce přistoupit v souladu s principy v něm vyloženými. Naopak považuje za relevantní následné dotvoření trestního zákoníku skrze výklad provedený mocí soudní, a v tomto směru dokonce poukazuje na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu, a to usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 10. 2010, sp. zn. 8 Tdo 830/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012 aj.), přičemž dokonce předpokládá, že derogací znovu mohou nabýt významu dřívější judikáty přiměřeně definující malé a větší než malé množství psychotropní látky [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000 (in: Právní rozhledy, 2000, č. 10, s. 469), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 2 Tz 203/99 (in: Soudní judikatura, 2000, č. 5, IV-13), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, aj.]. Tato rozhodnutí však jednotně nevykládají, a to i v důsledku změny právní úpravy spočívající zejména v přijetí nového trestního zákoníku, znak „množství větší než malé“.

V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 3 Tz 203/99, se k posuzované problematice uvádí, že zákonným požadavkem pro naplnění skutkové podstaty trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zák.“), je, aby pachatel takovou látku přechovával v

množství větším než malém. Malé množství omamných a psychotropních látek lze vymezit tak, že se tím rozumí individuálně určená denní dávka omamné nebo psychotropní látky v množství obvyklém pro konkrétní osobu užívající tyto látky, která odpovídá stupni její závislosti na těchto látkách, aniž je způsobilá vážně ohrozit zdraví nebo život této osoby.

Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000, za množství větší než malé ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých dávek pětinásobně až desetinásobně (v případě metamfetaminu – base desetinásobně, tj. 0,5 g) převyšuje běžnou jednorázovou dávku průměrného konzumenta. Pro vymezení množství většího než malého lze přihlédnout k tabulce v příloze č. 1 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000, v níž bylo vycházeno z mezinárodních zkušeností i medicínských hledisek. Lze tedy souhlasit i se stanovením hmotnosti 10 g (asi 200 běžných dávek průměrného konzumenta) metamfetaminu – base pro naplnění kvantitativního hlediska znaku „ve větším rozsahu“ podmiňujícího použití vyšší trestní sazby. Předmětnou tabulkou i pokynem obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000 bude však nutno provést důkaz, neboť se nejedná o obecně závazný právní předpis. Nelze však pominout fakt, že jde pouze o hledisko kvantitativní (o hlediscích kvalitativních bylo hovořeno výše), přičemž obě tato hlediska je třeba posuzovat se zřetelem na ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák., podle něhož k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlédne jen tehdy, jestliže pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Zde bude nezbytné především pečlivě zvážit míru drogové závislosti pachatele a s tím související běžnou dávku drogy takové osoby. Pokud tato dávka bude mnohonásobně převyšovat běžnou dávku průměrného konzumenta drog, takže 200 dávek takto drogově závislé osoby bude mnohonásobně vyšší v hmotnostním vyjádření než 200 dávek průměrného konzumenta drogy, nebude možno vzhledem k ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák. přihlédnout pro naplnění kvantitativního hlediska znaku „ve větším rozsahu“ k hmotnosti drogy uvedené ve shora uvedené tabulce, která je přílohou pokynu nejvyššího státního zástupce, neboť u takto drogově závislé osoby uvedené množství drog podstatně nezvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost (uveřejněno pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.).

V rozsudku ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, Nejvyšší soud zdůraznil, že trestní zákon blíže nespecifikuje, jaké množství bez povolení přechovávané drogy se považuje za „množství větší než malé“. Z účelu ustanovení § 187a tr. zák. však lze dovodit, že k trestní odpovědnosti pachatele postačí takové množství, které znamená zvýšené nebezpečí pro zdraví nebo život člověka. Dosavadní judikatura (srov. rozhodnutí pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.) řeší předmětnou otázku tak, že za množství větší než malé dle § 187 odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství drogy, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku průměrného konzumenta (v případě matamfetaminu desetinásobně). V příloze (tabulce) k pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 6/2000, využívané i v praxi soudů, jsou uvedeny orientační hodnoty odpovídající znění ustanovení § 187a odst. 1, 2 tr. zák. u nejčastěji se vyskytujících drog. U metamfetaminu (pervitinu) se zde považuje za množství větší než malé 500 mg této látky (tj. asi 10 dávek po 50 mg). S přihlédnutím k množství přechovávané drogy (pokud nepůjde o hodnoty výrazně pod stanovenou orientační hranicí) bude zpravidla spojena nutnost odborného posouzení, do jaké míry by bylo dané množství určité drogy způsobilé ohrozit život nebo zdraví jejího držitele, tj. osoby, která tuto látku bez povolení přechovává. K tomuto účelu je zapotřebí přibrat podle § 105 odst. 1 tr. ř. příslušného znalce, a to z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. V jednoduchých případech může tento posudek nahradit i odborné vyjádření příslušného orgánu (§ 105 odst. 1 věta druhá tr. ř.). Za určitých okolností bude přicházet v úvahu i zkoumání znalci z oboru psychiatrie (§ 116 odst. 1 tr. ř.), jak o tom bude ještě dále pojednáno. V projednávané trestní věci ze spisu vyplývalo, že u obviněného bylo zajištěno 14 ks tzv. „psaníček“ obsahujících 278,4 mg krystalické látky, jež byla chemickou analýzou identifikována jako metamfetamin, jehož celková

hmotnost činila 216 mg, tzn., že nedosahovala ani poloviny výše uvedené orientační hodnoty 500 mg. Tomu odpovídaly i závěry znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, podle níž u obviněného, jako osoby nenavyklé na metamfetamin a bez jiných chorobných změn, se dá předpokládat, že i kdyby celé zajištěné množství (216 mg metamfetaminu) bylo požito jednorázově, nemuselo by ohrozit jeho život a v jednotlivých dávkách odpovídajících 15,43 mg pak ani podstatně jeho zdraví. V závěru svého posudku znalkyně poukázala na to, že posouzení případné závislosti obviněného by ovšem bylo v kompetenci znalců z oboru psychiatrie.

Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 10. 2010, sp. zn. 8 Tdo 830/2010, se pro naplnění znaků provinění nedovolené výroby omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a tr. zák. vyžaduje, aby omamná nebo psychotropní látka v množství větším než malém byla bez povolení přechovávána. Přechováváním ve smyslu zákonných znaků § 187a tr. zák. se rozumí přechovávání pro sebe, přičemž pachatel nemusí mít látku přímo u sebe, ale postačí, že ji má ve své moci. Na délce doby přechovávání nezáleží, hraje však významnou roli při posuzování materiální stránky. Praxe soudů do 31. 12. 2009 považovala za množství větší než malé takové množství přechovávané látky, které vícenásobně (podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých dávek) převyšuje běžnou dávku průměrného konzumenta. V případě THC a jeho derivátů se tak děje v množství pohybujícím se kolem 10 dávek po 30 mg, tj. 0,3 g. Po subjektivní stránce se vyžaduje úmysl, tedy nejméně vědomost pachatele o tom, že látka, kterou přechovává, je omamná látka. Za významné ovšem dovolací soud také pokládá, že soud prvního stupně bude muset konfrontovat dosavadní závěry s novou právní úpravou privilegované skutkové podstaty trestného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 tr. zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.) účinného od 1. 1. 2010. Z pohledu zásad o časové působnosti trestních zákonů totiž platí, že trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější (§ 16 odst. 1 tr. zák., § 2 odst. 1 tr. zákoníku). Je zjevné, že právě v oblasti trestního postihu neoprávněného přechovávání omamné a psychotropní látky pro vlastní potřebu (§ 284 tr. zákoníku) ve spojení s nařízením vlády č. 467/2009 Sb. došlo k významnějším změnám, které ve svých důsledcích znamenají příznivější posuzování trestnosti téhož činu. Dovolací soud připomíná, že podle zmiňovaného nařízení ohledně konopí platí, že trestným činem podle ustanovení § 284 tr. zákoníku je držení více než 15 g sušiny konopí (tj. skutečně zadržená hmota), ovšem za předpokladu, že obsahuje více než 1,5 g účinné látky, tj. delta-9-tetrahydrocannabinolu. Pokud by obsah účinné látky byl nižší, mohlo by se jednat o přestupek.

Posledním relevantním rozhodnutím je usnesení velkého senátu trestního kolegia ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, podle kterého Nejvyšší soud s přihlédnutím k jeho dřívějším usnesením ze dne 11. 8. 2010, sp. zn. 7 Tdo 729/2010, a ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 7 Tdo 1337/2010, ale i k dalším rozhodnutím citovaným v odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. 5 Tdo 3/2012, dospěl k názoru, že pro závěr o naplnění znaků spočívajících ve spáchání trestného činu „ve větším rozsahu“, „ve značném rozsahu“ a „ve velkém rozsahu“ ve smyslu § 283 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku může být dostatečným východiskem určitý násobek takového množství omamné látky, psychotropní látky nebo přípravku obsahujícího omamnou nebo psychotropní látku, které je podle nařízení vlády č. 467/2009 Sb. označeno jako „množství větší než malé“ (viz třetí a pátý sloupec přílohy č. 2 k citovanému nařízení vlády). Obdobně se totiž určoval v minulosti i „větší rozsah“ spáchání trestného činu ve smyslu § 187 odst. 2 písm. a) a § 187a odst. 2 tr. zák., jak bylo výše uvedeno, a ze stejného způsobu stanovení jednotlivých rozsahů vycházejí též zmíněná dřívější rozhodnutí Nejvyššího soudu učiněná již za účinnosti nového trestního zákoníku, v kterých senáty Nejvyššího soudu posuzovaly naplnění zákonných znaků trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku (kromě usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 8. 2010, sp. zn. 7 Tdo 729/2010, a ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 7 Tdo 1337/2010, jde o další usnesení např. ze dne 12. 5. 2010, sp. zn. 8 Tdo 463/2010, ze

dne 25. 1. 2011, sp. zn. 6 Tdo 42/2011, ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 3 Tdo 187/2011, a ze dne 22. 9. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1103/2011). Základem pro toto určení by tedy měl být násobek množství účinné látky (drogy) vymezeného jako množství větší než malé ve smyslu nařízení vlády č. 467/2009 Sb. (pátý sloupec v jeho příloze č. 2). Jen v případě, když nelze zjistit přesné množství účinné látky, např. byla-li omamná nebo psychotropní látka již spotřebovaná jejími konzumenty, lze vycházet z celkového množství drogy, kterou pachatel neoprávněně vyrobil, dovezl, vyvezl, provezl, nabídl atd. ve smyslu § 283 odst. 1 tr. zákoníku (třetí sloupec v příloze č. 2 citovaného nařízení vlády), nejsou-li zde pochybnosti o tom, že pachatel vyrobil nebo jinak nakládal s drogou v její obvyklé kvalitě.

Z tohoto přehledu rozhodnutí Nejvyššího soudu, která se dotýkají stanovení „množství většího než malého“, je zcela zřejmé, že dosavadní judikatura, zejména pokud by měly derogací, jak naznačuje Ústavní soud, znovu nabýt významu dřívější judikáty přiměřeně definující malé a větší než malé množství omamné nebo psychotropní látky [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000 (in: Právní rozhledy, 2000, č. 10, s. 469), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 3 Tz 203/99 (in: Soudní judikatura, 2000, č. 5, IV-13), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, aj.], nevykládá jednotně znak trestného činu podle § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku „v množství větším než malém“. Tento znak je navíc základem pro výklad navazujících znaků spáchání trestného činu „ve větším rozsahu“, „ve značném rozsahu“ a „ve velkém rozsahu“ ve smyslu § 283 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku a § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku. V důsledku toho jsou splněny podmínky stanovené v § 14 odst. 3 a § 21 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, pro vypracování stanoviska, zvláště když jinak, zejména vzhledem k velkému množství omamných a psychotropních látek, kterých je nyní podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a nyní již zrušené přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 467/2009 Sb., nejméně 148, reálně hrozí nejednost v rozhodování soudů v celé České republice při posuzování trestné činnosti spojené s nakládáním s omamnými a psychotropními látkami a jedy (tzv. drogovou kriminalitou).

I.

Nejprve je třeba vyřešit vztah tzv. spotřební držby omamné nebo psychotropní látky k množství většímu než malému takové látky. V tomto směru není třeba podle názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu v zásadě měnit dosavadní judikaturu, která se v praxi osvědčila, ovšem s výjimkou, zda při posuzování „množství většího než malého“ jde o hodnoty, které jsou stanoveny absolutně, či jde o hodnoty orientační, u kterých je třeba přihlížet podobně jako u rozsahů (značného či velkého) k dalším okolnostem. Proto je nutné pro úplnost uvést, že pro naplnění znaku „přechovávání“ ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou, byť by šlo o množství jinak naplňující znak „množství větší než malé“. Pojem „přechovávání“ (pro vlastní potřebu) vyjadřuje nezákonné ukrývání takové látky na pozdější dobu, bez záměru tuto látku v nejbližší době fyzicky užít pro sebe. Proto na rozdíl od subsidiárního ustanovení § 284 odst. 1 tr. zákoníku používá zákonodárce v primárním ustanovení § 283 odst. 1 tr. zákoníku termínu „opatří“ (pro jiného) i „přechovává“ (pro jiného), takže trestné je podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku i opatření jakéhokoliv množství předmětné látky (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000, publikovaný pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.). Pod pojmem „přechovávání“ je třeba rozumět držení takové látky, aniž by ji pachatel musel mít přímo při sobě. Postačí, že ji má ve vlastní dispozici (např. uloženou v trezoru, zakopánu v zemi nebo ukrytou na jiném místě, popř. uloženou u známé osoby apod.). Na délce přechovávání nezáleží, může však mít význam pro stanoven druhu trestu a jeho výměry. Výsledkem této protiprávní činnosti bude zpravidla následná konzumace psychotropní nebo omamné látky. Přechováváním „pro vlastní potřebu“ se rozumí určení

takové látky pro osobní spotřebu, tedy výhradně pro pachatele tohoto trestného činu a nikoho jiného. Pokud by ji přechovával pachatel, byť i zčásti, pro jiného bylo by třeba v tomto rozsahu posoudit jeho jednání podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, a to i kdyby nedosahovalo množství takové látky „množství většího než malého“.

Za „množství větší než malé“ ve smyslu § 284 odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta. Vzhledem k tomu, že výchozím množstvím je běžná dávka obvyklého konzumenta, která se v průběhu času může vyvíjet a také vyvíjí, neboť to závisí na mnoha faktorech, jako jsou např. účinnost běžné dávky, obliba dané drogy, počet prvokonzumentů, tzv. experimentátorů či závislých osob, apod., nelze stanovit množství větší než malé absolutní hodnotou v tom smyslu, že by šlo o nepřekročitelnou hranici z hlediska posouzení trestní odpovědnosti v konkrétním případě trestného činu podle § 283 odst. 1, 2 písm. d) nebo § 284 tr. zákoníku, a to ať už směrem dolů či nahoru, zvláště když se v relevantních tabulkách zpravidla uvádějí hodnoty dvě, a to množství větší než malé (vycházející z tzv. dávek drogy) a množství účinné látky, které by ovšem mělo být při posuzování uvedeného pojmu základní (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, uveřejněné pod č. 44/2013 Sb. rozh. tr.). Vzhledem k tomu je třeba podle názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu tyto hodnoty považovat za orientační a v konkrétním případě při stanovení, zda jde o množství větší než malé, je nutné současně podpůrně přihlížet i k dalším okolnostem vztahujícím se k osobě pachatele, a to zejména, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiným skutečnostem ovlivňujícím míru ohrožení života nebo zdraví uživatele. Naproti tomu nelze přihlížet k dalším okolnostem charakterizujícím způsob jednání pachatele, tedy zejména k způsobu, jakým pachatel s uvedenými látkami nakládal, dobu, po kterou tak činil, případně i k jiným skutečnostem, k nimž se přihlíží při určování rozsahu (větší, značný, velký) spáchání trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 2 písm. c), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku, přechovávání omamné a psychotropní látky podle § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku, resp. dalších tzv. drogových trestných činů (viz přiměřeně i rozhodnutí pod č. 1/2006 a 12/2011 Sb. rozh. tr.). >2< Relativizace hodnoty množství většího než malého ve třetím sloupci tabulky vyplývá rovněž z nutnosti zkoumat toto množství ve vztahu k množství účinné látky uvedenému v pátém sloupci tabulky uvedené v příloze tohoto stanoviska. Proto např. v případě marihuany je ve třetím sloupci, který stanoví množství větší než malé, uvedeno určité množství sušiny (nyní 10 g), pak význam pátého sloupce tabulky spočívá v tom, že množství uvedené ve třetím sloupci, tj. více než 10 g sušiny, se považuje za množství větší než malé pouze za předpokladu, pokud zkoumané množství drogy obsahuje nejméně 1 g účinné psychotropní látky THC. Z dikce „zkoumané množství“, která je uvedena v nadpisu pátého sloupce tabulky, logicky vyplývá, že je-li předmětem zkoumání více než 10 g sušiny, pak při jakémkoli množství látky označené jako droga musí být přítomno nejméně 1 g účinné látky, aby ono jakékoli množství bylo možné považovat za množství větší než malé. Hranice stanovená v množství nejméně 1 g účinné látky je rozhodná pro závěr, že jakékoli zkoumané množství přesahující 10 g sušiny je vždy důvodem jen k tomu, aby se toto množství považovalo za množství větší než malé. Ze vzájemného vztahu údajů ve třetím a pátém sloupci přílohy tohoto stanoviska je tedy patrný princip vyjadřující určitou koncentraci účinné látky ve zkoumaném množství drogy (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, sp. zn. 7 Tdo 795/2011, publikované pod č. T 1400, v sešitě 77/2011 Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck). V této souvislosti je třeba navíc upozornit, že zpravidla v konkrétních případech není ani celkové množství předmětné drogy k dispozici, popř. pokud je k dispozici, jsou zkoumány z hlediska množství účinné látky jen odebrané vzorky, tedy nikoli celé množství zajištěné drogy.

Při stanovení konkrétních orientačních hodnot vycházelo trestní kolegium především ze shora uvedených odborných vyjádření, současně však v této souvislosti považuje za nutné zdůraznit, že

zneužívání a konzumaci omamných a psychotropních látek považuje za sociálně a zdravotně rizikový společenský jev, obdobně jako alkoholismus, patologické hráčství a mnoho dalších obdobných společensky škodlivých jevů. V případě České republiky přitom drogovou situaci nelze považovat za uspokojivou, neboť v některých oblastech vykazuje či v dřívější době vykazovala dokonce rekordní hodnoty, kdy např. v roce 2012 prevalence (počet výskytů v dané populaci) užívání konopí (THC) mezi studenty ve věku 15 až 16 let byla nejvyšší mezi všemi evropskými státy (42 % – viz výroční zpráva Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost o stavu drogové problematiky v Evropě za rok 2012). >3<

Přihlédnuto bylo rovněž k tomu, že Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování v této souvislosti upozorňuje, že dlouhodobě sleduje trendy české drogové scény. Za nejpalčivější problém posledních let je možno označit prudký nárůst trestné činnosti související s nelegálním pěstováním konopí. Do této trestné činnosti (pokud hovoříme o velkoobjemových pěstírnách) je zapojena především vietnamská národnostní menšina, přičemž nárůst počtu odhalených pěstíren i kvality vyprodukované marihuany je od roku 2007 přímo alarmující. Obdobná situace je i ohledně nelegální výroby pervitinu (metamfetaminu). Původně komunitní charakter jeho výroby, s pozdějším vývojem směrem k distribučnímu schématu, kdy však výroba byla téměř výlučně doménou pouze českých pachatelů, se v posledních letech dramaticky změnil. Příslušníci vietnamského etnika si velmi dobře osvojili postupy výroby pervitinu (metamfetaminu) a díky velkoobjemovému charakteru produkce dosáhli rovněž významného lokálního poklesu jeho velkoobchodní i maloobchodní ceny. Trestní kolegium Nejvyššího soudu vzalo také v úvahu prudký nárůst výroby pervitinu (metamfetaminu) v České republice a poznatky o nelegálním obchodu s pervitinem (metamfetaminem) zejména v krystalické podobě v příhraničních oblastech České republiky a Spolkové republiky Německo, ale i ve vztahu k Rakousku, neboť v uvedených státech vzrůstá zájem o tuto drogu.

Dále Národní protidrogová centrála ve svém vyjádření uvedla, že novým trestním zákoníkem byl pojem „množství větší než malé“ zaveden i do skutkové podstaty § 283 tr. zákoníku, a proto je nutno dosavadní přístup ke stanovení „množství většího než malého“, který byl původně použit jen u skutkové podstaty přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (srov. § 187a tr. zák. a § 284 tr. zákoníku), přehodnotit a klást důraz nikoli na uživatelský komfort uživatelů drog, ale zejména na ochranu společnosti před nebezpečím plynoucím z jejich dostupnosti ve veřejném prostoru a riziky spojenými s obchodováním s nimi.

K tomu trestní kolegium Nejvyššího soudu, aniž by chtělo tento problém zlehčovat nebo dokonce bagatelizovat, neboť ho považuje za palčivý a hodný zvýšené pozornosti, považuje za nutné uvést, že uvedené činy, na které poukazuje Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování, spadají pod skutkovou podstatu trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku, u níž není pro trestnost stanoveno žádné množství a trestné je zde nakládání v jakémkoli, a to i nepatrném množství. Pokud se v ustanovení § 283 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku uvádí také pojem „množství větší než malé“, je to jen v rámci vymezení okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, neboť podle odstavce 1 § 283 tr. zákoníku je postih zajištěn bez ohledu na množství omamné nebo psychotropní látky, prekursoru nebo jedu. Uvedená zvlášť přitěžující okolnost dopadá na děti, avšak zde je zvýšená ochrana věnována skupině dětí mladších patnácti let, která je škodlivým důsledkem drog nejvíce ohroženou kategorií osob, neboť děti mladší patnácti let se pro svou nevyzrálost vlivu distributorů drog a nebezpečným účinkům drog nedokážou účinně bránit a vzdorovat jim. To vyvolává potřebu přísnějšího postihu v případech, kdy omamné nebo psychotropní látky, přípravky je obsahující, prekursory nebo jedy jsou směřovány vůči těmto nejmladším dětem, a proto v rámci diferenciace množství, jež je u zvlášť přitěžujících okolností § 283 tr. zákoníku stanoveno, postačí u uvedených látek a jedu, směřují-li vůči dítěti mladšímu patnácti let, jejich množství větší než malé. Zároveň však

toto vymezení zvlášť přitěžující okolnosti podle § 283 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku zabraňuje přepínání trestní represe v případech jen nepatrného množství drogy (např. jen podání jedné marihuanové cigarety při skupinovém kouření mladistvými a dětmi mladšími patnácti let), ke kterému docházelo v minulosti podle § 187 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák., kde se postih uskuteční jen podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku (srov. důvodovou zprávu k § 283 tr. zákoníku).

Na druhé straně je třeba uvést, že v některých směrech zdůrazňovaná liberalizace znaku „množství většího než malého“ prostřednictvím zvýšení prahových hodnot drog ve vládním nařízení č. 467/2009 Sb., na které bylo zejména poukazováno v odlišném stanovisku soudkyně Ústavního soudu Ivany Janů, >4< nebyla tak velká, jak se v něm uvádí. Např. je možno uvést srovnání přílohy 2 k pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 1/2008, o trestním řízení (dále jen POP č. 1/2008), a přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 467/2009 Sb. u některých frekventovaných látek (drog):

Látka	**POP č. 1/2008 (hmotnost účinné látky)**	**Nařízení č. 467/2009 (hmotnost účinné látky)**	**Násobek hodnoty**
Metamfetamin	0,5 g	0,6 g (0,72 g)	1,2x (1,44x)
Heroin	0,15 g	0,2 g	1,33x
Kokain	0,25 g	0,6 g	2,40x
THC	0,3 g	1,5 g	5x

Datem účinnosti nového trestního zákoníku tedy došlo k určité formě liberalizace trestního postihu drogových trestných činů u některých drog, která nebyla náležitě zdůvodněna (nejzřetelněji patrné to je v případě THC). Také těmito skutečnostmi se trestní kolegium Nejvyššího soudu zabývalo při stanovení orientačních hodnot určujících množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících pro účely trestního zákoníku.

Podle stanoviska Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti byla v roce 2009 na objednávku Evropské komise realizována globální analýza drogových politik jako podklad pro hodnocení deklarace Valného shromáždění OSN z r. 1998 (UNGASS 1998) týkající se zneužívání a obchodu s drogami. Studie detailně zkoumala drogovou politiku 18 zemí z celého světa s různými drogovými politikami a dospěla k těmto závěrům:

– drogové politiky mají malý vliv na poptávku po drogách;

– politiky nemohou ovlivnit:

— zda drogová epidemie začne,

— závažnost epidemie,

— míru výskytu užívání drog a závislostí;

– užívání drog je výslednicí širších sociálních, ekonomických a kulturních faktorů;

– drogová politika, resp. represe, způsobuje nežádoucí následky (násilí, černý trh a nežádoucí změny na něm);

– politika může snížit (zdravotní) rizika užívání drog – harm reduction opatření jsou efektivní;

– drogová situace spíše ovlivňuje drogovou politiku, nikoliv naopak.

Z uvedených důvodů je podle Národního monitorovacího střediska nezbytné dbát u drog a drogových závislostí na to, aby nedošlo k přepínání represe, neboť ta má tendenci dominovat při hledání řešení na úkor jiných typů intervencí. Řešení motivované co nejnižšími negativními zdravotními a sociálními dopady není liberalizační.

Podle názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu je všeobecně známou skutečností, že růst počtu omamných a psychotropních látek velmi dynamický (srov. k tomu nyní aktuální problematiku syntetických drog). Zároveň je nutno vzít v úvahu, že jde o otázku vysoce odbornou, a proto se Nejvyšší soud obrátil i na specializované instituce disponující potřebnými přírodovědnými a medicínskými znalostmi, které se však ve většině případů k této problematice nevyjádřily.

Na základě shora uvedených vyjádření a závěrů, jakož i s přihlédnutím k aktuální situaci ve zneužívání omamných a psychotropních látek v České republice přistoupilo trestní kolegium Nejvyššího soudu k stanovení orientačních hodnot určujících „množství větší než malé“ u jednotlivých omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících pro účely trestního zákoníku v rozsahu uvedeném v příloze k tomuto stanovisku, a to na základě posouzení dosavadní soudní praxe zejména judikatury nižších soudů. Přitom trestní kolegium Nejvyššího soudu vyšlo z obecných cílů, jimiž jsou zejména záměry nestíhat nástroji trestního práva prosté uživatele nelegálních psychotropních látek a snížit tak veřejná zdravotní rizika a s tím související sociální náklady, dále předejít právní nejistotě na všech stranách a rozdílům v aplikaci práva v praxi a zvýšit legitimitu rozhodování orgánů činných v trestním řízení, a to za současného snížení nákladů systému vymáhání práva na potírání drogové kriminality (tj. zkrátit a zjednodušit vymáhání práva, snížit náklady na znalecké posudky a analýzy). Na základě toho přístupu stanovilo trestní kolegium Nejvyššího soudu v příloze tohoto stanoviska prahová množství s pomocí stejných objektivních kritérií u všech látek se snahou zajistit tak vnitřní konzistenci celého řešení a zvýšit jeho transparentnost a legitimitu. >5< V tabulce hodnot omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících, uvedených v příloze k tomuto stanovisku, jsou uvedena v posledním sloupci vpravo nejmenší množství účinné látky ve formě volné báze, jež musí být obsaženo ve směsi, dosahující svou hmotností „množství větší než malé“ dané drogy, specifikované jejím obecným názvem. Pokud je látka obsažena ve formě soli, platí pro určení jejího nejmenšího účinného množství, jež musí být obsaženo ve směsi, dosahující svou hmotností „množství větší než malé“ dané drogy, specifikované jejím obecným názvem, standardní přepočet podle molekulární hmotnosti. V některých případech je pro snazší používání uvedena přímo v tabulce hmotnost nejobvyklejší soli. Při stanovení těchto hodnot vzalo trestní kolegium Nejvyššího soudu v potaz také epidemiologické ukazatele a charakteristiky na české drogové scéně a trhu s nelegálními drogami.

Přitom trestní kolegium Nejvyššího soudu vyšlo zpravidla z hodnot určujících „množství větší než malé“, podle kterých postupovala dosavadní praxe soudů (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2), ale současně se zaměřilo především na ty drogy, které mají podstatný význam z hlediska trendů výroby a obchodu s nelegálními drogami v České republice, a jsou proto významné i z hlediska protidrogové politiky v České republice, jak na to bylo již shora poukázáno. Z těchto hledisek bylo třeba se zaměřit především na marihuanu (konopí) a hašiš (pryskyřici z konopí) s účinnou látkou – delta-9-tetrahydrocannabinol a také na pervitin (metamfetamin) s účinnou látkou – (+)-1-fenyl-2-methylaminopropan, zatímco u dalších drog, u kterých v praxi také došlo po přijetí trestního zákoníku k určitému nárůstu prahových hodnot (zejména kokain a heroin), je situace v podstatě stabilizovaná, a proto u nich trestní kolegium Nejvyššího soudu neshledalo (i přes určitý vzestup poptávky po kokainu v důsledku jeho nižší ceny) důvod ke změně v dosavadní praxi. Současně je však třeba konstatovat, že trestní kolegium

Nejvyššího soudu u těchto drog, stejně jako u ostatních omamných a psychotropních látek, příp. přípravků je obsahujících, bude i nadále situaci velmi bedlivě sledovat, a pokud by v budoucnu došlo ke změně zmíněných východisek a předpokladů, přistoupí také u nich k potřebné úpravě prahových množství pro stanovení „množství většího než malého“.

Velmi významné z uvedených hledisek jsou zejména marihuana (konopí) a hašiš (pryskyřice konopí), u nichž podstatně vzrostlo množství účinné látky – delta-9-tetrahydrocannabinol (dále jen „THC“) – na 1,5 g oproti dosavadní praxi před účinností trestního zákoníku (0,3 g THC). Přestože k tomuto nárůstu došlo na základě určitých poznatků lékařské praxe, jak to vyplývá z vyjádření Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti, muselo trestní kolegium Nejvyššího soudu na druhé straně vzít také v úvahu, že se konzumace kanabinoidů v tuzemských podmínkách citelně rozmáhá, čemuž odpovídají také poznatky ze zprávy Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost o stavu drogové problematiky v Evropě za rok 2012.

Navíc v dosavadní praxi (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2) trestní kolegium Nejvyššího soudu shledalo u kanabinoidů podstatný rozpor, pokud jde o minimální hranicí definovaného množství účinné látky – obsahu THC u marihuany a hašiše. Třebaže objektem trestného činu podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku je ochrana společnosti před nedovoleným nakládáním s kanabinoidy, hodnoty stanovené v praxi po přijetí trestního zákoníku (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2) nedůvodně stanoví vyšší prahové množství účinné látky THC, je-li obsažena v marihuaně, oproti THC v hašiši, a to výrazně (srov. 1 g THC v hašiši oproti 1,5 g THC v marihuaně). Uvedený rozdíl v dosavadní praxi nebyl zdůvodněn, přestože chemicky a zejména juristicky (ve smyslu zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, a od 1. 1. 2013 i nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek) jde o látku identickou.

Z těchto důvodů trestní kolegium Nejvyššího soudu snížilo v tabulce obsažené v příloze k tomuto stanovisku minimální množství definované účinné látky – THC v případě marihuany na 1g, neboť odvozené použití výchozí hodnoty množství většího než malého pro stanovení rozsahů drogové trestné činnosti (srov. § 283, § 284 a § 285 tr. zákoníku) ukazuje nutnost zpřísnění postihu ve vztahu k marihuaně (konopí), zejména při zohlednění trendu zneužívání marihuany v České republice a také rozvoji velkokapacitních pěstíren konopí umožňujících produkci uvedené drogy v podstatně ve větším rozsahu a s větším obsahem množství účinné látky THC. Současně proporcionálně snížilo i prahové množství „většího než malého“ na více než 10 g sušiny marihuany (konopí), zatímco prahová množství účinné látky THC a množství „většího než malého“ u hašiše ponechalo beze změny. Tímto způsobem byl také odstraněn shora uvedený nezdůvodněný rozdíl v obsahu účinné látky – THC – u marihuany a hašiše. Při tomto přístupu současně nedošlo k narušení vnitřní konzistence celého řešení prahových množství s pomocí stejných objektivních kritérií u všech látek stanovených v příloze k tomuto stanovisku, což současně bránilo vyššímu snížení prahových množství u marihuany (konopí) a neumožňovalo se více přiblížit hranicím uplatňovaným v soudní praxi před 1. 1. 2010 (0.3 g účinné látky THC a asi 10 dávek po 30 mg sušiny).

Další důležitou látkou je pervitin (metamfetamin), kde byl v posledních letech zaznamenán významný odklon od komunitní malovýroby k narůstání organizovaných forem komerčních producentských a distribučních struktur. Zjevná neúčinnost lokálních regulačních opatření k omezení dostupnosti prekurzorů sloužících k výrobě pervitinu i stále častější rizika plynoucí z obchodu s pervitinem, ale i s prekurzory sloužícími k jeho výrobě, zesiluje mezinárodní požadavky na synergická regulační opatření v rámci sjednocené a globalizované Evropy. Všechny tyto skutečnosti vedly trestní kolegium Nejvyššího soudu k závěru, že v tabulce obsažené v příloze k tomuto stanovisku přistoupilo oproti dosavadní praxi (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2) k snížení minimálního definovaného množství účinné látky – (+)-1-fenyl-2-methylaminopropan u pervitinu (metamfetaminu) na 0,5 g (z 0,6 g), tedy v podstatě na úroveň soudní praxe před přijetím

trestního zákoníku, který nabyl účinnosti od 1. 1. 2010. Obdobně trestní kolegium Nejvyššího soudu postupovalo u hydrochloridu, kde přistoupilo k proporcionálnímu snížení minimálního definovaného množství účinné látky – (+)-1-fenyl-2-methylaminopropan na 0,6 g (z 0,72 g). Současně došlo k proporcionálnímu snížení prahového množství „většího než malého“ u pervitinu (metamfetaminu) na více než 1, 5 g (ze 2 g).

U ostatních omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících ponechalo trestní kolegium Nejvyššího soudu hodnoty určujících „množství větší než malé“ pro účely trestního zákoníku, a to včetně minimálního definovaného množství účinné látky, podle kterých postupovala dosavadní praxe soudů (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2), beze změny.

Důležité je v této souvislosti také připomenout, že stanovené hodnoty v příloze tohoto stanoviska považované za „množství větší než malé“ současně tvoří výchozí úroveň pro další trestním zákoníkem předpokládané hranice (srov. zejména § 283 odst. 2 písm. c/, d/, odst. 3 písm. c/, d/ a § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku). „Větším rozsahem“ je podle judikatury desetinásobek množství „většího než malého“, „značným rozsahem“ je desetinásobek takto určeného většího rozsahu a „velkým rozsahem“ pak je desetinásobek takto určeného značného rozsahu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, publikované pod č. 44/2013 Sb. rozh. tr., a to ve vazbě na kvalifikované skutkové podstaty podle § 283, § 284 a § 286 tr. zákoníku).

II.

Jak již bylo shora uvedeno, nález pléna Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl ÚS 13/12 (č. 259/2013 Sb.), zrušil dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku, ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“. Ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku tedy nyní zní: „Vláda nařízením stanoví, co se považuje za jedy ve smyslu § 283, 284 a 286 tr. zákoníku.“

Zároveň však uvedený nález pléna Ústavního soudu ponechal v platnosti celé ustanovení § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., ač zrušil zmocnění k vydání nařízení vlády ke stanovení, jaké je množství větší než malé i u „jedů“, což vymezuje stále platné ustanovení § 1 odst. 2 cit. nařízení vlády č. 467/2009 Sb. (§ 1 odst. 1 tohoto nařízení vlády stanovuje, co se považuje za jedy ve smyslu zmocnění § 289 odst. 2 tr. zákoníku v platném a účinném znění).

S ohledem na to, že v důsledku tohoto postupu Ústavního soudu odpadlo zmocnění k vydání nařízení vlády ke stanovení, jaké je množství větší než malé i u „jedů“, musel se Nejvyšší soud zabývat i vymezením tohoto pojmu u jedů, byť zůstalo v platnosti ustanovení § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb.

V této souvislosti je třeba přihlédnout i k tomu, že podle uvedeného nálezu Ústavního soudu, přísluší-li normotvorná pravomoc jinému orgánu, vláda není oprávněna k jejímu výkonu na podkladě čl. 78 Ústavy [nález ze dne 8. 3. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 50/04 (N 50/40 SbNU 443; č. 154/2006 Sb.)]. Jedná se o klíčovou otázku dělby moci mezi mocí legislativní a exekutivní v oblasti normotvorné. Ani zákonodárce formou obyčejných zákonů tuto pravomoc nevytváří. Principu dělby moci naopak odpovídá, že ústavní rozhraničení pravomoci stanoví limity jak orgánům moci výkonné, tak moci zákonodárné. Proto ústavní vymezení odvozené normotvorby exekutivy musí být vydáno oprávněným subjektem, nemůže zasahovat do věcí vyhrazených zákonu a musí být zřejmá vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný standard, musí být tedy otevřen prostor pro sféru nařízení. Nařízení vlády tedy podobně jako jiný podzákonný předpis může toliko podrobněji konkretizovat problematiku upravenou v základních rysech již samotným zákonem (srov. nález ze dne 14. 2. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 45/2000 /N 30/21 SbNU 261; č. 96/2001 Sb./, nález ze dne 16. 10. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 5/01 /N 149/24 SbNU 79;

č. 410/2001 Sb./, nález ze dne 11. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 3/95 /N 59/4 SbNU 91; č. 265/1995 Sb./ aj.). Vymezení, které jednání je trestným činem, je podle čl. 39 Listiny svěřeno toliko zákonu, k jehož vydání je podle čl. 15, čl. 41 odst. 1, čl. 45 až 48 Ústavy kompetentní toliko Parlament.

S přihlédnutím k těmto zásadním ústavněprávním přístupům a zejména vzhledem k tomu, že zrušením ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku, ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“, odpadlo zákonné zmocnění k vydání vládního nařízení rovněž ohledně množství většího než malého u jedů, trestní kolegium Nejvyššího soudu v právní větě pod bodem II. tohoto stanoviska určilo, že u látek uvedených v § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a v příloze č. 1 k tomuto vládnímu nařízení, kterou ponechal uvedený nález Ústavního soudu beze změny, se za „množství větší než malé“ pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví.

III.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu stanovilo v příloze tohoto stanoviska orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících. Tyto hodnoty slouží k vymezení uvedeného pojmu u trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku a zejména u trestného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku. U posledně zmíněného trestného činu v případě zaviněného přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu slouží tyto hodnoty i pro stanovení spodní hranice trestní odpovědnosti, což na druhé straně neznamená, že by přechovávání omamné nebo psychotropní látky v množství, které nedosahuje takového množství, bylo v souladu se zákonem, neboť jde nejen o čin protiprávní, ale také o jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Podle tohoto ustanovení musí být takové jednání za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

V ustanovení § 30 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích, upravujícího přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, je stanoveno, že přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně přechovává v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu na základě uvedených důvodů zdůrazňuje, že pokud množství omamné a psychotropní látky u pachatele, který zaviněně přechovával takovou látku pro vlastní potřebu, nedosáhne „množství většího než malého“, půjde při splnění všech ostatních zákonných znaků o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích, neboť neoprávněně přechovával v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku. Proto není správná praxe těch soudů, které při neprokázání přechovávání omamné a psychotropní látky pro vlastní potřebu z hlediska jejího množství, tedy „v množství větší než malém“, zprošťují obžalovaného obžaloby, jak na to upozornil ve svém vyjádření Krajský soud v Českých Budějovicích. Správně je třeba v těchto případech podle § 222 odst. 2 tr. ř. postoupit věc (žalovaný skutek) příslušnému jinému orgánu k rozhodnutí, zda se nejedná o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích.

Poznámky pod čarou jsou v textu odkazovány následovně: >číslo<

1) Tím se mění právní názor uvedený v rozhodnutí publikovaném pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.
2) Tím se mění právní názor uvedený v rozhodnutí publikovaném pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.
3) Viz http://www.emcdda.europa.eu.

4) V tomto stanovisku se uvádějí mimo obecných přístupů, se kterými je třeba v mnohých směrech souhlasit, ovšem také nepřesná čísla, zejména pokud se zde uvádí, že např. u metamfetaminu dosavadní plénem Ústavního soudu zrušené nařízení vlády považuje za hraniční hodnotu množství většího než malého 2 g, což odpovídá asi 40 průměrným dávkám (srovnej údaj o množství odpovídajícím jedné dávce v někdejším pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 6/2000, který ovšem stanovil jako tuto hraniční hodnotu množství na 0,5 g, což odpovídalo 10 dávkám). Zde došlo k zaměnění dvou hodnot množství účinné látky, které je vždy rozhodující, a směsi dosahující svou hmotností „množství větší než malé". Ve skutečnosti došlo sice k nárůstu prahového množství, ale nikoli v tvrzeném rozsahu – u účinné látky metamfetaminu to bylo z 0,5 g na 0,6 g a u směsi z 1 g (10 dávek po 50mg) na 2 g (srov. k tomu i přílohu č. 2 k pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 1/2008, o trestním řízení).
5) U omamných a psychotropních látek, které mají léčebné využití, byla stanovena horní hranice malého množství jako sedminásobek (průměrné) denní dávky. Tj. množství drogy/léku na týden při běžných dávkách (tj. např. u benzodiazepinů, barbiturátů, buprenorfinu či metadonu). V případě drog, které nemají léčebné využití, bylo postupováno analogicky a prahová množství byla v zásadě stanovena jako cca týdenní (průměrná) dávka. Týdenní množství bere v potaz přirozené sociální týdenní rytmy (pracovní týden, víkend), nenutí závislého občana, aby byl v každodenním kontaktu s nelegálním drogovým trhem.

Příloha k stanovisku sp. zn. Tpjn 301/2013

Hodnoty omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících pro účely trestního zákoníku

V následující tabulce jsou uvedeny v posledním sloupci vpravo nejmenší množství účinné látky ve formě volné báze, jež musí být obsaženo ve směsi, dosahující svou hmotností „množství větší než malé" dané drogy, specifikované jejím obecným názvem. Pokud je látka obsažena ve formě soli, platí pro určení jejího nejmenšího účinného množství, jež musí být obsaženo ve směsi, dosahující svou hmotností „množství větší než malé" dané drogy, specifikované jejím obecným názvem standardní přepočet podle molekulární hmotnosti.

V některých případech je pro snazší používání uvedena přímo v tabulce hmotnost nejobvyklejší soli.

Typ látky (obecně vžitý název; „typ drogy")	Mezinárodní nechráněný název(INN) v českém jazyce	množství větší než malé	účinná psychotropní látka	nejmenší množství účinné psychotropní látky, jež musí obsahovat látka, označená jako droga, aby bylo její zkoumané množství považováno za větší než malé
Pervitin	Metamfetamin	více než 1,5 g	(+)-1-fenyl-2-methylaminopropan	0,5 g 0,6 g (hydrochlorid)
Heroin	Heroin	více než 1,5 g	3,6-diacetylmorfin	0,2g 0,22 g (hydrochlorid)
Kokain	Kokain	více než 1 g	methylester benzoylekgoninu	0,54 g 0,6 g (hydrochlorid)
Amfetamin (benzedrin)	Amfetamin	více než 2 g	(+/-)-2-amino-1-fenylpropan	0,73 g
Dexamfetamin (dexedrin)			(+)-2-amino-1-fenylpropan	1,0 g (sulfát)
Fentanyl		0,05 g	N-(1-fenethyl-4-piperidyl)propionanilid	0,032 g 0,05 g (citrát)
Extáze (MDMA)	3,4-Methylen-dioxy-methamfetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	1-(3,4-methylendioxyfenyl)-2-methylaminopropan	0,34 g 0,40 g (hydrochlorid)
Extáze (MDA)	Tenamfetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	2-amino-1-(3,4- methylendioxyfenyl)propan	0,33 g 0,40 g (hydrochlorid)
Extáze (MDEA)	N-Ethyl MDA	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	((+/-)-N-ethyl-alfa-methyl-3,4-(methylendioxy)fenethylamin)	0,34 g 0,40 g (hydrochlorid)
4-MTA	4-MTA	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	2-amino-1-(4-methylthio- fenyl)propan	0.20 g
PMA	para-metoxy- amfetamin.	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	2-amino-1-(4- methoxyfenyl)propan	0,30 g
PMMA	para-metoxy- metamfetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	1-(4-methoxyfenyl)-2-(methylamino)propan	0,50 g
2C-B		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	4-bromo-2,5 dimethoxyfenethylamin	0,20 g
2C-I		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	4-iodo-2,5 dimethoxyfenethylamin	0,20 g
DOB, Brolamfetamine	Brolamfetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	2-amino-1-(4-brom-2,5-dimethoxyfenyl) propan	0,015 g
STP, DOM		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	2-amino-1-(2,5-dimethoxy-4-methylfenyl) propan	0,015 g
2C-T-2		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	2,5-dimethoxy-4- etylthiofenetylamin	0,100 g
2C-T-7		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	2,5-dimethoxy-4-(n)- propylthiofenetylamin	0,100 g
DET		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,80 g práškovité či krystalické substance	N,N-diethyltryptamin	0,200 g
DMA	Dimethoxyamfetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 1 g práškovité či krystalické substance	dl-2-amino-1-(2,5- dimethoxyfenyl)propan	0,400 g
DOET	2,5-dimethoxy-4-ethylamphetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,120 g práškovité či krystalické substance	dl-2-amino-1-(2,5-dimethoxy-4- ethylfenyl)propan	0,030 g
AET, Monase	Etryptamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,80 g práškovité či krystalické substance	3-(2-aminobutyl)indol	0,200 g
Extáze (MMDA)	5-Methoxy-3,4-methylendioxy-amfetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 1,2 g práškovité či krystalické substance	2-amino-1-(5-methoxy-3,4- methylendioxyfenyl)propan,	0,300 g
TMA	Trimethoxy- amfetamin	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,50 g práškovité či krystalické substance	dl-2-amino-1-(3,4,5- trimethoxyfenyl) propan	0,300 g
TMA-2		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,20 g práškovité či krystalické substance	dl-2-amino-1-(2,4,5- trimethoxyfenyl) propan	0,080 g

Methkathinon		více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,80 g práškovité či krystalické substance	2-(methylamino)-1-fenylpropan-1-on	0,200 g
DMT		více než 0,60 g práškovité či krystalické substance, 0,5 l nápoje Ayahuasca	N,N-dimethyltryptamin	0,150 g
LSD (LSD-25, (+) Lysergid)	LSD LSD-25	5 papírků, tablet, želatinových kapslí nebo „krystalů“ impregnovaných účinnou látkou	(+)-N,N-diethyllysergamid (diethylamid kyseliny d-lysergové)	0,000134 g 0,000250 g (tartarát)
Fenylcyklidin	Fencyklidin	50 ml olejnaté tekutiny 1 g krystalů nebo prášku, více než 4 tablet/kapslí	1-(l-fenylcyklohexyl)piperidin	0,020 g
Desomorfin	Desomorfin	2g krystalické látky	6-desoxy-7,8-dihydromorfin	0,500 g
Etorfin	Etorfin	5 mg krystalické látky, nebo např. 1 lahvička preparátu pro veterinární užití (např. Immobilon)	6,7,8,l4-tetrahydro-7alfa-2(R)- hydroxy-2-pentyl-6,l4-endo- ethenooripavin	0,000100 g
Ketobemidon	Ketobemidon	více než 1 gram krystalické látky nebo 20 tbl á 5mg, 10 kapslí á 10 mg nebo 20 ampulí á 5mg pro injekční aplikaci (Cliradon, Ketogan, Ketodur, Cymidon, Ketorax…)	4-(3-hydroxyfenyl)-1-methyl-4- propionylpiperidin	0,100 mg
4-Methylaminorex	4-Methylaminorex	0,5 g krystalů nebo prášku, více než 4 tablet/kapslí	(+/-)-cis-2-amino-5-fenyl-4-methyl-2-oxazolin	0,100g
DMHP		1 g krystalů nebo prášku	3-(1,2-dimethylheptyl)-1-hydroxy-7,8,9,lO-tetra-hydro-6,6,9-trimethyl-6H-dibenzob,dpyran	0,200 g
N-Hydroxy MDA	N-Hydroxy MDA	1 g krystalů nebo prášku, více než 4 tablet/kapslí	+/-)-N[alfa-methyl-3,4-(methylendioxy)fenethyl] hydroxylamin	0,500g
Parahexyl		1 g krystalů nebo prášku	3-hexyl-1-hydroxy-7,8,9,lO-tetrahydro-6,6,9-tri-methyl-6H-dibenzol[b,d]pyran	0,200 g
Rolicyklidin (PHP, PCPY)	Rolicyklidin	1 g krystalů nebo prášku, více než 4 tablet/kapslí	1-(l-fenylcyklohexyl)pyrrolidin	0,020 g
Tenocyklidin (TCP)	Tenocyklidin	1 g krystalů nebo prášku, více než 4 tablet/kapslí	1-1-(2- thienyl)cyklohexylpiperidin	0,010 g
Marihuana	Konopí	více než 10 gramů sušiny	delta-9-tetrahydrocannabinol	1 g
Hašiš	Pryskyřice z konopí	více než 5 gramů	delta-9-tetrahydrocannabinol	1 g
Lysohlávky a další houby obsahující psilocin a/nebo psilocybin (plodnice)	Psilocin Psilocybin	Více než 40 plodnic houby	Psilocin: 3-(2-dimethylaminoethyl)-4-hydroxyindol). Psilocybin: N,N-dimethyl-0-fosforyl-4-hydroxytryptamin,	0,05 g báze (psilocinu) nebo odpovídající množství psilocybinu (fosfátového esteru psilocinu)
Lysohlávky a další houby obsahující psilocin a/nebo psilocybin (mycelium)	Psilocin Psilocybin	Více než 40 gramů agaru (nebo jiné živné půdy) s myceliem	Psilocin: 3-(2-dimethylaminoethyl)-4-hydroxyindol). Psilocybin: N,N-dimethyl-0-fosforyl-4-hydroxytryptamin,	0,05 g báze (psilocinu) nebo odpovídající množství psilocybinu (fosfátového esteru psilocinu)
Khat	Kathinon	80 g čerstvého rostlinného materiálu	()-2-aminopropiofenon	4 g
Meskalin	Meskalin	200g čerstvé organické hmoty nebo 25 g sušiny kaktusů rodu Lophphora Williamsi, Echinopsis pachanoi, Echinopsis peruvian, Trichocereus bridgesii; cuzcoensis; fulvinanus; pachanoi.	3,4,5-trimethoxyfenethylamin	0,75 g
Bezitramid	Bezitramid		2,2-difenyl-4-[4-(3-propionyl-2-oxo-2,3-dihydrobenzimidazol-1-yl) piperidino]butyronitril	105 mg
Dextromoramid	Dextromoramid		1-[(3S)-2,2-difenyl-3-methyl-4-(morfolin-4-yl)butanoyl]pyrrolidin	280 mg
Difenoxylát	Difenoxylát		Ethyl-4-fenyl-1-(3,3-difenyl-3-kyanpropyl)piperidin-4-karboxylát	105 mg
Fenazocin	Fenazocin		(2RS,6R,11R)-6,11-dimethyl-3-fenethyl-1,2,3,4,5,6-hexahydro-2,6 methano-3-benzazocin-8-ol	21 mg
Fentanyl	Fentanyl 1.2		N-fenyl-N-[1-(2-fenylethyl)piperidin-4-yl]propanamid	8,4 mg
Hydrokodon	Hydrokodon		4,5α -epoxy-3-methoxy-17-methylmorfinan-6-on	105 mg
Hydromorfon	Hydromorfon 20		4,5α -epoxy-3-hydroxy-17-methylmorfinan-6-on	140 mg
Nikomorfin	Nikomorfin		(4,5α -epoxy-17-methylmorfinan-7-en-3,6α-diyl)dinikotinát	210 mg
Opium	Opium			0,7 g
Oxykodon	Oxykodon 75O/30 -P		(5R,9R,13S,14S)-14-hydroxy-3-methoxy-17-methyl-4,5-epoxymorfinan-6-on	525 mg
Pethidin	Pethidin		Ethyl-4-fenyl-1-methylpiperidin-4-karboxylát	2,8 g
Piritramid	Piritramid 45		1´-(3,3-difenyl-3-kyanopropyl)-1,4´-bipiperidin-4´-karbamid	315 mg
Thebakon	Thebakon		[(5R,9R,13S,14R)-4,5-epoxy-3-methoxy-N-methylmorfin-6-en-6-yl]acetát	105 mg
Tilidin	Tilidin		Ethyl-(1RS,2RS)-2-(dimethylamino)-1-fenylcyklohex-3-en-1-karboxylát	1,4 g
Acetyldihydrokodein	Acetyldihydrokodein		(4,5α -epoxy-3-methoxy-17-methylmorfinan-6α-yl)acetát	210 mg
Dextropropoxyfen	Dextropropoxyfen		[1S,2R-1-benzyl-3-(dimethylamino)-1-fenyl-2-methylpropyl]propanoát	1,4 g chlorid, 2,1 g napsylát
Dihydrokodein	Dihydrokodein		4,5α -epoxy-3-methoxy-17-methylmorfinan-6α-ol	1,05 g
Morfin	Morfin		7,8-didehydro-4,5-epoxy-17-methylmorfinan-3,6-diol	300 mg 390 mg (hydrochlorid)
Ethylmorfin	Ethylmorfin		4,5α -epoxy-3-ethoxy-17-methyl-7,8-didehydromorfinan-6α-ol	350 mg
Folkodin	Folkodin		4,5α -epoxy-3-ethoxy-17-methyl -3-[2-(morfolin-4-yl)ethoxy] -7,8-didehydromorfinan-6α-ol	350 mg
Kodein	Kodein 0.2-O		4,5α -epoxy-3-methoxy-17-methyl-7,8-didehydromorfinan-6α-ol	0,7 g
Buprenorfin (Subutex®, Suboxone®, atd.)	Buprenorfin		21-cyklopropyl-7-alfa-[(S)-1-hydro-1,2,2-trimethylpropyl]-6,14-endo-ethano-6,7,8,14-tetrahydrooripavin	52 mg 56 mg (hydrocholid)
Metadon	Methadon		4,4-difenyl-6-dimethylamino-3-heptanon	500 mg 560 mg (hydrochlorid)
Dexamfetamin	Dexamfetamin		(S)-1-fenylpropan-2-ylamin	105 mg
Flunitrazepam	Flunitrazepam		5-(2-fluorfenyl)-1-methyl-7-nitro-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	7 mg
Metachalon (dříve Methakvalon)	Metachalon (dříve Methakvalon)		2-methyl-3-(2-methylfenyl) chinazolin-4(3H)-on	1,4 g
Methylfenidát	Methylfenidát		Methyl-(RS)-fenyl-[(RS)-piperidin-2-yl]acetát	210 mg

Sekobarbital	Sekobarbital		Kyselina 5-allyl-5-(1-methylbutyl)barbiturová	0,7 g
Amobarbital	Amobarbital		Kyselina 5-ethyl-5-isopentylbarbiturová	0,7 g
Cyklobarbital	Cyklobarbital		Kyselina 5-(1-cyklohex-1-en-1-yl)-5-ethylbarbiturová	1,4 g
Glutethimid	Glutethimid		(RS)-3-ethyl-3-fenylpiperidin-2,6-dion	1,75 g
Pentazocin	Pentazocin 0,2-O,P		(2RS,6RS,11RS)-6,11-dimethyl-3-(3-methylbut-2-en-1-yl)-1,2,3,4,5,6-hexahydro-2,6-methano-3-benzazocin-8-ol	1,4 g
Pentobarbital	Pentobarbital		5-ethyl-5-[(1RS)-1-methylbutyl]pyrimidin-2,4,6(1H,3H,5H)-trion	0,7 g
Alprazolam	Alprazolam		8-chlor-6-fenyl-1-methyl-4H-[1,2,4]triazolo[4,3-a]-[1,4]benzodiazepin	7 mg
Amfepramon	Amfepramon		2-(diethylamino)-fenylpropan-1-on	525 mg
Barbital	Barbital		5,5-diethylpyrimidin-2,4,6(1H,3H,5H)-trion	3,5 g
Bromazepam	Bromazepam		7-brom-5-(pyridin-2-yl)-1,3-dihzdro-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	70 mg
Brotizolam	Brotizolam		2-brom-4-(2-chlorfenyl) -9-methyl-6H-thieno[3,2-f] [1,2,4]triazolo[4,3-a] [1,4]diazepin	1,75 mg
Butobarbital	Butobarbital		5-butyl-5-ethylpyrimidin-2,4,6(1H,3H,5H)-trion	1,05 g
Estazolam	Estazolam		8-chlor 6-fenyl-4H-s-triazolo[4,3-a][1,4]benzodiazepin	
Ethchlorvynol	Ethchlorvynol		1-chlor-3-ethylpent-1-en-4-in-3-ol	3.5 g
Ethyl-loflazepát (dříve Ethylloflazepát)	Ethyl-loflazepát (dříve Ethylloflazepát)		Ethyl-7-chlor-5-(2-fluorfenyl)-2,3-dihydro-2-oxo-1H-1,4-benzodiazepin-3-karboxylát	14 mg
Fenobarbital	Fenobarbital		5-ethyl-5-fenylpyrimidin-2,4,6(1H,3H,5H)-trion	0,7 g
Fentermin	Fentermin		2-benzylpropan-2-ylamin	105 mg
Fludiazepam	Fludiazepam		7-chlor-5-(2-fluorfenyl)-7-1,3-dihydro -1-methyl-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	5,25 mg
Flurazepam	Flurazepam		7-chlor-1-[2-(diethylamino)ethyl]-5-(2-fluorfenyl)- 1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	210 mg
Halazepam	Halazepam		7-chlor-5-fenyl-1-(2,2,2-trifluorethyl)-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	0,7 g
Chlordiazepoxid	Chlordiazepoxid		7-chlor-5-fenyl-2-(methylamino)-3H-1,4-benzodiazepin-4-oxid	350 mg
Kamazepam	Kamazepam		[(RS)-7-chlor 2,3-dihydro-5-fenyl-1-methyl-2-oxo-1H-1,4-benzodiazepin-3-yl]dimethylkarbamát	210 mg
Klobazam	Klobazam		7-chlor-5-fenyl-1-methyl-1,5-dihydro-3H-1,5-benzodiazepin-2,4-dion	140 mg
Klonazepam	Klonazepam		5-(2-chlorfenyl)-7-nitro-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	56 mg
Diazepam	Diazepam		7chlor-5-fenyl-1-methyl-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	70 mg
Oxazepam	Oxazepam		(3RS)-7-chlor-5-fenyl-3-hydroxy-2,3- dihydro-1H-1,4-benzodiazepin-2-on	350 mg
Klorazepová kyselina (dříve Klorazepát)	Klorazepová kyselina (dříve Klorazepát)		Kyselina (3RS)-7-chlor-5-fenyl-2-oxo-2,3-dihydro-1H-1,4-benzodiazepin-3-karboxylová	140 mg
Loprazolam	Loprazolam		6-(2-chlorfenyl)-2,4-dihydro-2-[(Z)-4-methylpiperazin-1-ylmethylen]-8-nitro-1H-imidazo[1,2-a][1,4] benzodiazepin-1-on	7 mg
Lorazepam	Lorazepam		(3RS)-7-chlor-5-(2-chlorfenyl)-3-hydroxy-2,3-dihydro-1H-1,4-benzodiazepin-2-on	17,5 mg
Mazindol	Mazindol		(RS)-5-(4-chlorfenyl)-2,5- dihydro-3H-imidazo[2,1-α]-isoindol-5-ol)	7 mg
Medazepam	Medazepam		7-chlor-5-fenyl-2,3-dihydro-1-methyl-1H-1,4-benzodiazepin	140 mg
Meprobamát	Meprobamát		(2-methyl-2-propylpropan-1,3-diyl)dikarbamát	8,4 g
Methylfenobarbital	Methylfenobarbital		(RS)-5-ethyl-5-fenyl-l-methylpyrimidin-2,4,6(1H,3H,5H)-trion	3,5 g
Methyprylon	Methyprylon		3,3-diethyl-5-methylpiperidin-2,4-dion	1,4 g
Midazolam	Midazolam		8-chlor-6-(2-fluorfenyl)-1-methyl-4H-imidazo[1,5-a] [1,4]benzodiazepin	105 mg
Nitrazepam	Nitrazepam		5-fenyl-7-nitro-1,3-dihydro -2H-1,4-benzodiazepin-2-on	35 mg
Nordazepam	Nordazepam		7-chlor-5-fenyl-2,3-dihydro-1H-1,4-benzodiazepin-2-on	105 mg
Pemolin	Pemolin		(RS)-2-amino-5-fenyl-4,5-dihydrooxazol-4-on	280 mg
Pipradrol	Pipradrol		difenyl(2-piperidyl)methanol	210 mg
Prazepam	Prazepam		7-chlor-1-(cyklopropylmethyl)-5-fenyl-1,3-dihydro-2H-1,4-benzodiazepin-2-on	210 mg
Temazepam	Temazepam		(3RS)-7-chlor-5-fenyl-3-hydroxy-1-methyl-2,3-dihydro–1H-1,4-benzodiazepin-2-on	140 mg
Triazolam	Triazolam		8-chlor-6-(2-chlorfenyl)-1-methyl-4H-1,2,4-triazolo[4,3-a] [1,4]benzodiazepin	1,75 mg
Vinylbital	Vinylbital		Kyselina (RS)-5-(1-methylbutyl)-5 vinylbarbiturová	1,05 g
Zolpidem	Zolpidem		N,N-dimethyl-2-[6-trimethyl-2-(4-tolyl)imidazo[1,2-a]pyridin-3-yl]acetamid	70 mg
Karfentanil			methyl-1-(2-fenylethyl)-4-(N-fenylpropanamido)piperidin-4-karboxylát	1 mikrog
Tapentadol			3-[(1R,2R)-3-(dimethylamino) -1-ethyl-2-methylpropyl]fenol	0,3 g
AM-2201		více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	[1-(5-fluorpentyl)-1H-indol-3-yl](naftalen-1-yl)methanon	0,0125 g
bk-PMA		více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,3 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-amino-1-(4-methoxyfenyl)propan-1-on	0,3 g
bk-PMMA		více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-(4-methoxyfenyl)-2-(methylamino) propan-1-on	0,5 g

Bromo-Dragonfly	více než 4 papírky / tablety / kapsle / kousky želatiny nebo více než 0,001 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-amino-1-(8-brombenzo[1,2-b;4,5-b']difuran-4-yl)propan	0,001 g
Butylon	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-(methylamino)-1-(3,4-methylendioxyfenyl)butan-1-on	0,5 g
CP-47,497	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-[(1R,3S)-3-hydroxycyklohexyl]-5- (2-methyloktan-2-yl)fenol	0,0125 g
CRA-13	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	(naftalen-1-yl)[4-(pentyloxy)naftalen-1-yl]methanon	0,0125 g
DBZP	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,4 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1,4-dibenzylpiperazin	0,4 g
DOC	více než 4 papírky / tablety / kapsle / kousky želatiny nebo více než 0,01 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-amino-1-(4-chlor-2,5-dimethoxyfenyl) propan	0,01 g
DOI	více než 4 papírky / tablety / kapsle / kousky želatiny nebo více než 0,01 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-amino-1-(4-jod-2,5-dimethoxyfenyl) propan	0,01 g
Flefedron	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-(4-fluorfenyl)-2-(methylamino) propan-1-on	0,5 g
4-FMP-M	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,4 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-(4-fluorfenyl)-2-(methylamino)propan	0,4 g
JWH-018	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	(naftalen-1-yl)(1-pentyl-1H-indol-3-yl) methanon	0.0125 g
JWH-073	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	(naftalen-1-yl)(1-butyl-1H-indol-3-yl)methanon	0,0125 g
JWH-081	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	(4-methoxynaftalen-1-yl)(1-pentyl-1H-indol-3-yl)methanon	0,0125 g
JWH-122	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	(4-methylnaftalen-1-yl)(1-pentyl-1H-indol-3-yl)methanon	0,0125 g
JWH-200	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	[1-(2-(morfolin-4-yl)ethyl) -1H-indol-3-yl](naftalen-1-yl) methanon	0,0125 g
JWH-250	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-(2-methoxyfenyl)-1-(1-pentyl-1H-indol-3-yl)ethan-1-on	0,0125 g
JWH-398	více než 1,25 g sušené rostlinné směsi nebo více než 0,0125 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	(4-chlornaftalen-1-yl) (1-pentyl-1H-indol-3-yl) methanon	0,0125 g
MBZP	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,4 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-benzyl-4-methylpiperazin	0,4 g
mCPP	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,4 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-(3-chlorfenyl)piperazin	0,4 g
MDAI	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g rystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	5,6-methylendioxy-2-aminoindan	0,5 g
MDPV	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,05 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-(3,4-methylendioxyfenyl)-2-pyrrolidin-1- yl)pentan-1-on	0,05 g
4-MEC	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-(ethylamino)-1-(4-methylfenyl)propan-1 -on	0,5 g
Mefedron	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-(methylamino)-1-(4-methylfenyl)propan-1-on	0,5 g
Methylon	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	2-(methylamino)-1-(3,4-methylendioxyfenyl)propan-1-on	0,5 g
Nafyron	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,5 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-(naftalen-2-yl)-2-(pyrrolidin 1-yl)pentan-1-on	– 0,5 g
pFPP	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,25 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-(4-fluorfenyl)piperazin	0,25 g
Salvinorin A	více než 2 g sušených listů rostliny Salvia Divinorum	methyl(2S,4aR,6aR,7R,9S,10aS, 10 bR)-9-acetoxy-2-(furan-3-yl) -6a,10b-dimethyl-4,10-dioxododekahydro-2H-benzo[f]isochromen-7-karboxylát	0,002 g
TFMPP	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,4 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-[3-(trifluormethyl) fenyl]piperazin	0,4 g
BZP, benzylpiperazin	více než 4 tablety / kapsle nebo více než 0,4 g krystalické nebo práškovité substance obsahující účinnou látku	1-Benzylpiperazin	0,4 g
Ketamin		(RS)-2-(2-chlorfenyl)-2-(methylamino)cyklohexan-1-on	0,3 g